

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 Lei
Pe jumătate de an 50 Lei

Apare odată în săptămână: Duminica.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

„Biserica și Școala“ și preoțimea noastră.

Mărecăm iarăși, dela conferința pastorală, ținută în 7 Septembrie, cu preoțimea tractului Buteni, în biserica din Moneasa sub conducerea P. S. Sale părintelui Episcop Grigorie.

În această conferință, s-au sulevat mai multe chestiuni și momente importante din viața pastorală a preoțimei noastre, cari lucruri ar fi bine să fie aduse în publicitate, ca să fie cunoscute și de alți preoți pentru a trage folos din ele.

Unii preoți au enarat lucruri de interes mai amplă și foarte instructive din viața lor de pastorație publică și individuală.

Pentru aceste motive și în interes mai înalt obștesc, bisericesc-național, facem apel la preoțimea eparhiei noastre, să fie mai comunicativă.

Și toate experiențele făcute în contactul ce-l are cu enorașii, să le comunice redacției acestui organ, pentru a fi date publicității. Insistăm cu deosebire, să ni se comunice momentele ce obvin în legătură cu sectarii.

Organul nostru „Biserica și Școala“, precum în trecut așa și pe viitor trebuie să fie un far de lumină, care s-aranche razele sale de cunoștințe folositoare departe până la periferiile eparhiei.

Să fie amvonul și tribuna, unde să se discute din partea preoțimei și alți fii buni ai bisericii noastre, toate evenimentele și lucrurile de interes religios-moral și obștesc.

Să facem și chestie de ambiție și să nu uităm că prin acest organ de publicitate și-au făcut renume bun și au ajuns la distincții mai mulți preoți de valoare ai eparhiei Aradului.

Chemăm deci preoțimea noastră, la muncă constructivă. S'arătăm publicului mare că, în eparhia Aradului, preoțimea ia exemplu dela vrednicul nostru stăpând P. S. Sa Episcopul eparhial, care muncește cu mare zor și conduce destinele noastre sufletești cu dragoste de apostol și cu inteligența omului cu carte multă.

Nu ne îndoim că chemarea noastră de bine, își va afla echoul dorit.

Nr. 3829/ 1926.

Apel

către autori și alți oameni de bine.

Rugăm pe autorii de manuale școlare primare, cari au exemplare disponibile din cărțile de școală aprobate sub regimul ungar, să ne arate cu toată graba: din cari manuale, câte exemplare disponibile au?

Din motive culturale de ordin superior am avea nevoie de ele și e de dorit să le putem obținea gratuit. La din contra ni se va comunica prețul de câte un exemplar.

Arad, din șed. Cons. eparhial dela 30 Sept. 1926.

Consiliul eparhial din Arad.

„Vampirul“ în aureola Sftului Francisc de Assisi.

Temeritatea dela Radna.

Prilejul era rar. Șapte sute de ani dela moartea celui mai strălucit între sfinții Romei. Drumurile de țară au revărsat multe mil de peregrini și aici la Radna. Mănăstirea de aici are o faimă prodigioasă. Episcopul catolic de Timișoara, P. S. S. Augustin Pachea, păstorul fruntariilor române, urma o poruncă a dătoriei când a venit și el să prezideze o zi de atâta însemnătate.

Pentruca să se dea festivităților religioase un mare relief, a fost inaugurată în spatele mănăstirii (într'o perspectivă de grandoare și poezie) statuia în piatră a sfântului Francisc. În asistența a numeroase mii de peregrini, pontificând inaugurarea însuși episcopul Pacha, înconjurat de-o mare suită de canonici și plebani, s'au rostit o serie de predici în *ungurește*, *nemțește* și *bulgărește*, evocându-se astfel în atmosfera solemnității cultul unei caracterizate *trinități*.

Au fost la înălțimea situației bulgarul și neamțul. Au vorbit frumos și cu pietate emoționată. Oratorul ungar (ulterior s'a aflat, — ce ironie! — că e un pleban șvab), a găsit însă cu cale să stupefieze lumea cu proferari în felul acesta:

„Maghiarilor! Sfântul francisc a dat exemplul lepădării *voluntare* de toate bunurile pământești, deși ca vlăstar patrician putea să-și elupte în viață un rost de *guvernator*. Poporul Maghiar trăiește astăzi o *mizerie morală, involuntară* însă. Ne trebuiește forța sufletească a Sfântului Francisc, ca după războiul ne-a răpît pe cel mai scump Fiu (Csaba királyfi — Ardealul. N. R.) să putem răbda cum *Vampirul* (Românul. N. R. ne tot suge vлага. Fructul îndelungei noastre răbdări nu va întârzia într'o lume unde toți necheamații cred să poată *guverna*“.

Firește, poate n'am reprodus întocmai floricele retorice ale bunului orator — străvezia țesătură metaforică e însă identică.

Acestă este faptul.

I-am făcut un cadru îndeajuns de amplu, pentru a ne scuti de comentariile unei legitime revolte.

Să se noteze numai, că:

1. Faptul s'a petrecut într'o zonă, care din pricina Budapestei e sub strictă stare de asediu.

2. A fost de față întâiul factor răspunzător al catolicismului: Episcopul Pacha, care pe semne a uitat efusivul jurămintă de fidelitate făcute tronului românesc, precum a uitat și de perfidele tribulații iredentiste ale înaltașului său, episcopul Glatzfelder, care a trebuit să părăsească România.

3. Ordinul călugăresc patronat de sftul Francisc este *internațional*, cunformat pretutindenea preceptelor de localitate din statele respective.

4. *Chestiunea concordatului cu Vaticanul e la ordinea zilei în România!*

5. Roma, biserica latinătății n'are interesul să-i vadă pe „franciscani“ în România latină făcând pe lăncerii visurilor imperialiste maghiare. Ordinul franciscan e, adică, singurul, care exclude pe români din rândurile sale.

6. Radna e un târgușor pe Mureșul pur românesc.

Aceste spuse, întrebăm: Cine a fost la serbările dela Radna *Vampirul*? Desigur, că nefericitul pleban. Și dacă ar fi să mai fie minuni pe acest pământ, era locul, ca Sftul de piatră să-l fi lovit peste gură.

Doamne doamne, multă ură sălășluit-ai în sufletul păgân

Iată ce se petrece la Radna un târgușor curat ortodox. La mănăstirea-franciscanilor frații noștrii uniți au altar comun cu iezuiții unguri cari precum vedeți ne taxează de „Vampir“.

Intrebăm: ce zic preoții gr. cat. cari participă an de an îmbrăcați în ornate la pelerinajul dela Radna? Ce zice surala „Unirea“ din Blaj, care contra bisericeii noastre românești găsește numai cuvinte de ocară.

† Ana Comșa.

Aripa nemiloasă a morții, care nu cruță durerea nimănui, iarăș a coborât vâlul negru de jale asupra P. S. Sale Episcopului nostru Dr. Grigorie Gh. Comșa. Bunul Dumnezeu, cu vrerea sa nepătrunsă de noi cei muritori, a chemat în lumea celor buni pe duiosa și buna mamă a părintelui Episcop. Aceasta nouă durere atinge pe pe P. S. Sa tocmai la anul, după pierderea vrednicului și veneratului Său tată, Gheorghe Comșa fost învățător în Comana de sus, j. Făgăraș.

Atinge dureros dispariția din viața pământească a unor părinți, cari își văd strădanille așa de frumos răsplătite de Domnul.

Unul din fiii lor a ajuns Episcopul celei dintâiu eparhii din România, altul preot la sfântul altar, din comuna lor natală.

Însă în fața eternității, toți avem datoria să ne supunem cu resignație creștinească.

Ana Comșa a fost prototipul mamei bune și soției devotate. Și dela sufletul și inima acestor fel de mame izvorește fericirea și mărirea popoarelor.

Trista veste a sosit la Episcopia noastră Duminică noaptea în 10 Oct. l. c. Durere, P. S. Sa nici de data aceasta nu era la Reședință, căci datorille l'a chemat la ședințele consistorului mitropolitan din Sibiu.

Membrii Consistorului nostru a expediat P. S. Sale, la casa părintească o telegramă de condolare.

Împărtașim și noi jalea P. S. Sale părintelui Episcop Grigorie și rugăm profund pe bunul Dumnezeu, să așeze pe răposata Ana Comșa alături de iubitul ei tovarăș de viață, fostul învățător Gheorghe Comșa, în cununa celor buni.

Cuvânt

rostit la instalarea preoților Tr. Golumba și a subsemnatului în Timișoara-fabric.

*Prea Onorate Părinte Protoiereu,
Iubiți Creștini!*

Înălțator și de-o însămnătate îndoită este acest moment pentru sfânta biserică din, aceasta parohie.

O fericită și semnificativă coincidență a voit, ca la una sută ani dela înființarea acestei parohii, la una

sută ani dela ridicarea celei dintâi biserici române, în acest cartier al orașului Timișoara, să se așeze la acest altar deodată doi preoți, doi învățători ai legii lui Hristos și chivernisitori ai sfintelor taine.

În atmosfera de pietate ce o simțim pentru străduințele, credința și neprihănită dragoste de neam a generațiilor de atunci, sub privirile spirituale ale aceleia care a fost martorul, anteluptătorul, acelor vremi, protopopul de pie memorie Gheorghevi, care ne privește din cadrul acestui tablou, așezat aici în biserică în semn de cinste, ce gânduri pot stăpâni sufletul, ce sentimente ar putea copleși inima, dacă nu convingerea cea mai adâncă a datorinței ce ni-se impune de a veghia nu numai peste noi înșine ci peste toți binecredincioșii creștini din aceasta parohie și de a susținea și înmulți, după modeste puteri, tot ceea ce s'a realizat atunci și de atunci până azi de toți vrednicii noștri înaintași la altar, în colaborare cu distinșii filii ai bisericii; Muncă în fața căreia noi ne descoperim cu reverință.

Și dacă în trecut prin valorile vremilor de urgie s'a păstrat în naia bisericii însuși ființa etnică a neamului și s'a menținut ca într'o cetate a sufletului; azi într'o țară tânără liberă viguroasă sfânta biserică ridică farul luminător al adevărilor creștine mântuitoare, pentru toți aceia, cari oarbesc încă în labirintul rătăcirilor sufletești și a uitării de Dzeu.

Sfânta biserică, după eternele principii de sociologie creștină, în locul urei cu care ne învrăjbeau propagă iubirea între frați, condiție elementară a progresului și țării noastre. Sfânta biserică învață curățenia sufletească, stimulează simțul de jertfă, de cumpăt, cruțare, simțul de muncă, înfrânare, tot atâtea recerințe primordiale pentru câștigarea acelei atmosfere calde, dulci, senine pe care trebuie să o dorim și dela care atârnă mulțumirea fericirea în căminul familiei, ca și în viața socială.

Numai sufletul educat, format la lumina adevărilor evanghelice se poate mântui, și numai un astfel de suflet prin curățenia caracterului său creștin poate contribui cu adevărat la întărirea temeliei morale vieții acestei țări, de cari ne-a învrednicit bunul Dzeu pe noi generația de azi.

Acest far al învățăturilor lui Hristos la acest altar este încredințat nouă de azi nainte iubite Coleg! Câtă cinste pe noi!

Bine cuvântat este Dzeu cela ce ne-a încins cu putere cela ce a întocmit picioarele noastre și peste cele înalte ne pune.

Dar dacă sunt modeste puterile pentru o misiune atât de sublimă, îndoită trebuie să fie râvna noastră ca să putem fi vrednici de munca înaintașilor noștri, demni de mărirea zilelor ce le trăim și împăcați în conștiința noastră că ne-am făcut datoria. Căci prea știm că vom avea să dăm seamă nu numai de sufletul nostru, ci de sufletele încredințate păstoririi no-

stre, cari de s'ar pierde din negrija noastră, sângele lor din mâinile noastre îl va cere, cela ce viu este Domnul Dzeu.

Deși cunoaștem mulțimea datorințelor Sfintei taine a preoției precum și puținătatea forțelor noastre, deși știm că aleșii lui Dzeu în misiunea lor lipsiți au fost, năcăjiți, de rău supărați, în robie puși cărora lumea nu era vrednică, în pustii rătăcind; ori de unde ar veni peste noi hule, ocări sau alte supărări dela slujba noastră nu ne putem abate sau îndepărta căci viu este Dzeu și darul lui mai tare și ne va întări.

Mulțumind dar lui Dumnezeu pentru toate câte a făcut nouă și îndosebi mie, că din umilință m'a înălțat m'a întărită m'a înveselit și plecând cu smerenie genunchii sufletului vom zice, Mărire ție Doamne că întru cele înalte ale Tale ne-ai învrednicit.

În acest moment gândul nostru se îndreaptă către capul încoronat al bisericii noastre din acest colț de țară, luminatul nostru Arhiepiscop Grigorie căruia rugăm pe P. Onorat Dvoastră Părinte Protoiereu să binevoiți a tălmăci devotamentul de fiască supunere și iubirea noastră. Mândri suntem că putem munci sub îndrumările și ascultarea unui Arhiepiscop Care face atâtea cinste, strălucire bisericii noastre străbune. Făgăduiesc că atențiunea înaltă de care m'a învrednicit va fi pentru mine un viu stimulent la muncă. Depun la picioarele P. S. Sale tributul mulțămirilor mele celor mai profunde.

Căutând acum drept în fața P. On. Sfinției Voastre Dle Protopop cu toată grațitudinea Vă rugăm să primiți devotamentul și mulțămirea celor mai mici slujitori ai altarului din acest oraș vecinic îndatorați și la dispoziția P. On. Dvoastră. Îndosebi mă simt eu dator, a Vă mulțami pentru marea bunăvoință de care pururea m'am simțit părtaș și pentru toate câte ai făcut mie.

Adânc îndatorat și mulțămitor se îndreaptă sufletul spre fiii acestui sfânt lăcaș spre distinșii, cucernicii parohieni.

Insistentă este ruga noastră și nu ne îndoim că în interesul ridicării prestigiului Sfintei biserici vom fi împărtașiți și în viitor de acea dragoste cu care ne-am simțit până acum încunjurați. Și dacă bunul Dzeu a voit ca la aceasta cununie spirituală ce se face la altarul acestei biserici să avem amândoi deodată rol de mire, către tine se îndreaptă cuvântul meu iubite coleg, împreună suitor. Să ne rugăm ca bunul Dzeu să omoare azi gândurile noastre trupești, de mândrie, invidii, viclenie, isvorul deselor certe cari scad prestigiul și slăbesc tăria bisericii. Grea rană pe candidul corp al bisericii lui Hristos! Suntem oamenii cu păcate! Să nu fie vorbe goale convenționale făgăduința unei conlucrări armonioase a concilianței, a iertării și iubirii.

Să nu fie!

Și în urmă îndreptându-ne privirea minții spre mireasa ce ni-s'a dat spre prea Sfânta biserica lui Hristos, cu psalmistul voi arăta tot ceea ce zace la inima mea.

De te voi uita pe tine Prea Sfântă biserică, de voi uita învățăturile Tale de nu voi luca pentru strălucirea Ta, de nu te voi înălța pe tine noule Ierusalime, uitată să fie dreapta mea! Doamne Dzeul nostru ajută neputinței noastre Amin!

Timișoara la 3 Oct. 1926.

Melentie Șora
preot.

„CÂNTECUL BASARABIEI“

Asociație pentru culegerea, armonizarea și răspândirea melodiilor populare românești din Basarabia.

Rostul nostru

Pentru că legăturile sufletești ale românilor din Basarabia cu cei din restul țării, trebuie să fie idealul oricărui bun român, se impune ca o datorie sfântă ca acest „ideal“ să fie cultivat și trecut ca o moștenire scumpă urmașilor noștri.

De acea nu trebuie să uităm niciodată că 106 de ani Basarabia a fost despărțită de restul Moldovei lui Ștefan cel Mare și Sfânt, dar că această despărțire n'a instrăinat de loc sufletul poporului Moldovean din Basarabia, care a rămas neprihănit, aceleși atunci ca și acum.

În toate manifestările poporului românesc din Basarabia nu e nici o deosebire față de manifestările fraților lui dela poalele Carpaților. Aceași limbă, aceeași primire și îngăduință, același Moldovean cum pânit la mințe și la vorbă.

Influența culturii rusești în populațiunea românească din Basarabia a pătruns foarte greu, s'ar putea chiar spune de loc. Aceasta probează că vitalitatea neamului nostru este aceeași oriunde și în orice împrejurare s'ar afla această neprețuită comoară de virtuți, care este țărâna română.

Una dintre manifestările sufletești ale poporului nostru sunt cântecele, pe care el cu drag le zice în orice momente, fie la muncă sau la clacă, fie la nevoie sau la veselie. În aceste cântece neamul nostru păstrează tradiția vieții sale. În aceste cântece neamul nostru își manifestă dorințele lui.

Cântecul românesc, cântat în tonuri simple dar armonioase, a trecut de mult granițele țării noastre; iar astăzi „Doina“ este cunoscută aproape pretutindeni unde muzica ocupă un loc de cinste în cultura unui popor.

Moldoveanul Basarabean își are folklorul său, își are muzica sa, care trăește în fie-care loc, atât pe dealuri cât și în văi, atât în inimile posomorâte cât și în cele vesele. Trăește această literatură mocnit și dă impresia că aproape nici nu există.

Această muzică culeasă, armonizată și răspândită este scopul Asociațiunii „Cântecul Basarabiei“, asociația ce a luat ființă din inițiativa domnilor Cristea Bender farmacist și a profesorilor Ion Căpriță, Andrei Elladi, Grigorie Gâdei, I. Urlescu și Anton Toma și care vrea să adauge la marea frescă a realității Basarabiei, încă un act: „Suflet dela suflet prin gratul lui care este muzica poporului“.

Asociația „Cântecul Basarabiei“ își dă seama de piedicile ce se vor ivi, dar armată cu voința celui ce perseverează, este convinsă că va învinge totul ca să-și ajungă țelul. Va propaga ideea pornită, va merge în cele mai îndepărtate colțuri ale Basarabiei, pentru a strânge acele perle nestimate de cântece românești.

În acest scop asociația „Cântecul Basarabiei“ apelează la mare și mic să o ajute morlamente și materialicește la desăvârșirea operii ce o începe, operă care va onora pe toți, cari vor contribui la ea.

Pentru înfăptuirea acestei mari opere subsemnații, pe baza mandatului dat în adunarea ținută în 14 Iulie 1926 la Liceul Hașdeu din Chișinău, avem onoare a vă ruga să binevoiți a vă înscrie ca membru și a ruga pe cei ce simt ca domniile-voastre să întărească rândurile noastre înscriindu-se ca membrii în această asociație.

Înscrierea domniilor-voastre cât și a celor pe cari îi veți face membri se va înainta la sediul provizor al asociațiunii, la domnul Cristea Bender farmacist str. Cetatea-Albă 39 Chișinău, care e și președintele comitetului provizor, la părintele iconom stavrofor M. Berezovschi str. Mihai Viteazu No. 50 cum și la oricare din membrii comitetului:

Comitetul provizor:

Cristea Bender str. Cetatea-Albă 39.
Iconom stavrofor *M. Berezovschi* str. Mihai Viteazu 50.

Andrei Elliadi str. General Berthelot 80.
Colonel G. Lupu Corpul 3 Armată.
I. Urlescu str. Mihail Kogălniceanu 3.
Căpitan Vasile Corpaci Liceul Militar.
Dimitria Mitu str. I. C. Brătianu 91-a.
Ion Căpriță Râșcanovca.
Grigore Gâdei str. Mihail Kogălniceanu 15.
Dimitriu Diaconescu str. Alexandru cel Bun casele Soborului.
Toma Anton str. Mihai Viteazu 50 școala Normală de fete.
Al. Ebervain str. Principele Nicolae 16.
M. Munteanu ziarist ziarul „România Nouă“.
Ion Popescu str. Alexandru cel Bun colț Regale
D. V. Păun str. Nieu Filănescu 6.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

Convocare.

În conformitate cu art. 4 al Statutelor cerc. tinerimii adulte „Sf. Gheorghe” atât membrii comitetului, cât și membrii societății se convoacă prin prezența în adunarea generală festivă pe ziua de 10 Oct. 1926 la orele 2 d. m. în Sf. bisetică din loc,

PROGRAMA

cercului tinerimii adulte „Sfântul Gheorghe, din comuna Căpruța pe ziua de 10 Oct. 1926.

1. Cuvânt de desc. de I. Suciu inv.
2. „Sfânt, Sfânt” ezechutat de corul bis.
3. „Câmpul libertății” poez. decl. de V. Trăceșan elev de cl. IV.
4. „Despre comerți și meserii” diz. de D. Maci preot.
5. „Școlarul îndreptat” poezie decl. de I. Popa elev de cl. V.
6. Despre folosul școlii” dizert. de I. Suciu inv.
7. „Sergentul” pred. de I. Abrudean elev de cl. VI.
8. „Pre Tiné te laudăm”, cz. de cor. bis.
9. „Cuvânt de încheiere” de D. Maci preot.

Ioan Suciu,
preș.

Solomon Jiuju,
secretar.

Dimitrie Maci
director

INFORMAȚIUNI.

Germania și Basarabia. Germania recunoaște drepturile noastre asupra Basarabiei.

În organul oficial al ministerului de externe german, ministrul externelor din Berlin d. Stresemann scrie un articol de fond în care pledează că România are toate drepturile să fie alipită la sine provincia Basarabia. Ministrul german spune că încă în veacul al 14-lea Basarabia era stăpânită de voievozi români cum era Basarab al cărui nume îl poartă. Numai pe vremea Țarului Petru cel mare au început Rușii să-și îndrepte privirile lacomoase asupra acestui pământ românesc.

Dar și din punct de vedere al populației Basarabia este română, căci din 3 părți de locuitori, două sunt români. Deci și după principiile wilsoniene Basarabia este a noastră.

Pentru fondul de propagandă religioasă. Un proverb cunoscute ne spune că: „picurii cu strop de strop, fac al mărilor potop”. Astfel și fondul nostru de propagandă religioasă, inițiat cu mult elan de însuflețire, de neobositul nostru Episcop, crește mereu. La început, prin modestul ban danaic al creștinilor noștri, iar mai apoi și prin oferte depuse cu năna largă, acest fond este chemat să reformeze constituțiile eparhiilor

noștri. Cu mare bucuria anunțăm că în zilele aceste a depus la Episcopia noastră rezultatul colectelor lor: Dr. Patrachie Țuca protopopul Timișorei suma ed 76.625 lei iar părintele Atanasie Todan din Checea, suma de 24.330 lei.

Toată lauda se convine acestor două fețe bisericesti pentru truda lor depusă pentru întărirea religiei și limbii românește aici la fruntarile patriei noastre.

Marele Colegiu Universitar din Iași votează cu unanimitate înființarea Facultății de teologie în Chișinău. Iași. În urma expunerii dlui ministru Petrovici la Marele Colegiu Universitar din Iași, și după discursurile ținute, punându-se la vot chestiunea înființării Facultății de Teologie, Marele Colegiu a votat în unanimitate pentru Chișinău.

În memoriul încheiat se spune între altele: „Basarabia care atâta amar de vreme a fost ținută departe de beneficiile culturii, are drept la viața culturală. Universitatea din Iași se simte fericită să-și întindă sfera sa de activitate și dincolo de Prut Universitatea ieșană are credință că preoțimea basarabeană va ști să aprecieze gestul de abnegație pe care și de astă dată îl face Iașul și să sprijini noua facultate care va trebui să fie acolo pionul culturii românești.

Ex-Regele George își va relua tronul. București În Grecia au loc pregătiri pentru alegerile parlamentare ce vor avea loc la 7 Noiembrie.

În același timp se fac și pregătiri pentru reîntoarcerea ex-Regelui George.

Zilnic sosesc la Sinaia — reședința ex-Regelui George — emisari ai monarhiștilor greci.

Se crede că ziua reîntoarcerii este apropiată.

Misiunea M. S. Reginei Maria în America. Declarațiile făcute d-lui Robert de flers Paris, 9. (Rador). Într-un interview acordat d-lui Robert de Flers, membru al Academiei franceze și director literar al ziarului „Figaro”, Mr S. Regina a României a protestat contra numeroaselor știri false, lansate de curând în privința României.

România, a declarat M. S. Regina Maria, — a progresat considerabil în ultimii doi ani, — și adougat; „Imprejurările favorabile ne fac numai prieteni. Știm că svonorile tendențioase nu provin din Franța, unde întimpinăm numai simpatie și amicitie.

„Voiu încerca să nu pun la punct, în America, toate chestiunile relative la România. În călătoria mea, nu voiu iuta Franța, marea și scumpa noastră Franță, mereu prezentă în sufletul nostru speranța noastră. Aș dori să dovedesc aceluia, cari vor voi să asculte, că bătrâna Europă nu este atât de istovită cum o arată unii și că ea păstrează încă destulă inteligență strălucitoare, destulă voință și ideal pentru a-și urma destinul mondial”.

DI. Robert de Flers, publicând declarațiunile Suveranei, adaugă:

„Bătrâna Europă n'ar fi putut niciodată găsi pentru a-i pleda cauza, un bun simț mai clar și o grație mai convingătoare. N'ar fi putut găsi niciodată, un mesager mai izestrat să apropie pentru a o servi, trandafirul de ramura de măsline“.

Alte greșeli minoritare. Un domn Aurel Varady din Oradia, care poartă o titulatură oficială de secretar al Partidului maghiar ne-a amenințat Dumineca trecută într'o întrunire publică ținută în acel oraș, spunând următoarele:

„Să-și amintească cei cari ne pun lanțuri că poate veni și poporului lor rândul“.

Uu altul, la Timișoara, care pe lângă calitatea de om politic o mai are și pe cea de fost client al pușcării, d. Rajna-Rosenthal insultă pe reprezentanții autorităților locale. D. Rajna-Rosenthal e azi milionar. Biciful de... foc al românilor s'a dovedit a fi astfel mai mult un bici de noroc.

În sfârșit un alt domn minoritar sub directorul Bibliotecii universitare din Cluj: Gyula Farcaș s'a pus personal în fruntea unor agitatori iredențiști și din chiar forul superior pe care-l conduce trimite săgeți veninoase Statului care-l prenumără totuși printre funcționarii lui.

El aplică sigiliul bibliotecii cu stema Statului maghiar pe hârtiile oficiale, ține jurnalul Bibliotecii în limba maghiară și acordă interviewuri în care batjocorește regimul românesc etc.

De sigur că toate aceste provocări noi nu putem să le taxăm decât drept necuviințe. Dar chiar judecându-le din punct de vedere minoritar ele nu sunt decât greșeli ce fatal se vor resfrânge într'o zi asupra concetățenilor noștri de altă limbă, naționalitate și religie.

Există o cupă a răbdării care se umple și atunci în mod firesc necazul acumulat în ea se revarsă. Simt conducătorii politici minoritari nevoia unei astfel de revărsări?

Societatea studenților în teologie din Arad în adunarea generală de constituire ținută în ziua de 28 Septembrie a. c. și-a ales pentru anul școlar 1926/27 următorul comitet de conducere:

Președinte	Petru Mișcuția	curs III
V. președinte	Florian Rațiu	„ III
Secretar	Teofan Herbei	„ II
Casier	Aurel Tripon	„ II
Notar I	Ștefan Julea	„ II
Notar II	Aurel Călinescu	„ I
Notar-Controlar	Filip Dumitrescu	„ III
Econom	Toma Florea	„ II
Bibliotecar I	Teodor Șchiopu	„ II
Bibliotecar II	Vasile Glodean	„ II
Bibliotecar III	Nicolae Boboc	„ I

În comisia literară: Gh. Vrapcea și Gh. Cotoșman curs III, Leon Comănescu și I. Frișcan c. II, C. Popa și Gh. Crișovan c. I. În comisia muzicală: Florian Rațiu c. III, I. Șchiopu c. II și Mihai Muntean curs I.

† **Moartea generalului Lecca.** Ni se face cunoscută trista știre că, Luni în 11 Octombrie l. c. a încetat din viață în București viteazul general Lecca.

Generalul Lecca a fost comandantul diviziei II- din Bistrița.

A fost cavaler al ordinului „Mihai Viteazul“.

În orașul nostru era bine cunoscut căci a staționat aici mai lung timp ca comandantul diviziei ce era plasată în Arad.

Dumnezeu să-l odihnească.

Fostul kronprinz acuzat că și-a însușit obiecte de artă de 170 milioane franci. Ziarul „Journal“ reproduce știrea Berlin, în care fostul Kronprinz este acuzat de a-și fi însușit — în prejudiciul statului — obiecte de artă în valoare de 170 milioane franci pe care le-a revândut în urmă anticarilor

Rusia în pragul războiului civil. Corespondentul din Helsingfors al ziarului *Daily Mail* anunță că situația politică în Rusia s'a agravat în ultimele zile. În toate clasele domnește cea mai mare neliniște.

Sunt temeri că va re izbucni războiul civil.

Opoziția contra guvernului actual se extinde mai ales la Kronstadt, Moscova și Ucraina. Partizanii regimului cer arestarea conducătorilor opoziționiști Trotzki, Zinowiew și Radek.

Guvernul speră să poată zdrobi orice opoziția în 48 ore, luând întinse măsuri militare. Trupele ocupă pretutindeni punctele strategice.

Ratificarea fuziunii național-țărănistă. București. Duminică a avut loc în capitală Congresele partidelor țărănist și național.

În urma discursului rostit de I. Mihalache la congresul țărănist și a expunerilor făcute, după care s'a hotărât ca noul partid să fie prezidat de d. Iuliu Maniu, întreaga adunare s'a îndreptat spre sala „Transilvania“, unde se ținea congresul partidului național.

D. Iuliu Maniu, a făcut istoricul tratativelor duse pentru fuziune. S'a hotărât cu noul partid să se conducă după programul întocmit în 1924, organizația din Basarabia să fie condusă de către d. Pan Halippa, cea din Bucovina de d. Vaida-Voevod, iar secretar al noului partid să fie d. Virgil Madgearu.

La congres, d. Lugojan a citit scrisoarea d-lui Iorga prin care d-sa declară că nu acceptă fuziunea cu toate că nu ține seamă de înconștientă membrilor partidului național, cari cu câțva timp mai înainte căutau fuziunea cu liberalii și nici de înconștientă partidului țărănist care îngrășă pe proprietarii naționali.

D. Iorga declară că nu se socotește legat de nici un act pe care congresul l-ar ratifica. După ceterirea scrisorii, o parte din asistenți a protestat împotriva scrisorii d-lui Iorga.

La urmă fuziunea a fost proclamată și ratificată. La eșirea dda congres, patrurile de soldați circulau pe străvi pentru a împedeca orice manifestații. Seara a avut loc un banchet la „Eforie“.

BIBLIOGRAFIE.

Cuvântul lui Dumnezeu și sufletul omului, de protosincol *Poliearp P. Morușca*, Arad 1926, pp. 84. Prețul Lei 10.

Broșura este primul număr din „Biblioteca Gânduri creștinești“, ce apure în editura Sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog, redactată de părintele arhimandrit Poliearp, starețul Sf. M-ri. Scrisă pentru popor, broșura poate fi utilizată și de preoțimea noastră la citirile și îndeosebi în legătură cu misiunea printre sectari.

Cuprinsul cărțicelei este acesta:

Cuvânt introductiv: Comoara cea mare, Rugăciunea obștească, Răul zilelor de acum. **Biblia-cărtea cărților:** Descoperirea dumnezeiască, Descoperirea naturală, Descoperirea supranaturală, Impărțirea Bibliei, Cărțile Legii vechi, Cărțile Legii noue, Inspirația sfintei Scripturi, Folosul citirii Bibliei, Biblia și lucrul zilnic, Biblia în familie, Locuri greu de înțeles. **Biblia și sectele religioase:** Dreptul de a tălcul Biblia, Amăgitori pentru dobândă urâtă, Păcătoșenia sectarilor, Botezul lui Ioan — nu al lui Hristos, Credincioșii și sectarii, Invățători fără a fi învățat. **Tradiția sfântă:** Cum s'a scris noul Testament? Apostolii și sfânta tradiție, Sfintele Taine și slujbele religioase, Scriitori bisericesti și scrieri sectare. **Inchelere.**

Se află de vânzare la Librăria Diecezană Arad și la autor, trimițându-se prețul în mărci postale și porto Lei 0'20. Pentru expediția recom. Lei 6.

CONCURSE.

Nr. 4731—1926.

Pentru distribuirea uneia eventual alor două burse din din fundațiunea medicului Dr. Iuliu T. Mera din **Șiria** se publică concurs de 30 zile socotite dela prima publicare a acestui concurs în organul eparhial „Biserica și Școala“.

Admisibil la concurs sunt în general tinerii români ortodoxi săraci studenți la facultăți de drept, medicină, filosofie, tehnică, teologie, cu purtare bună și spor escelent în studii. La distribuirea bursei se vor ținea în seamă următoarele dispoziții speciale ale fundatorului:

a) Preferință vor avea în locul prim aceia dintre reflectanții, cari vor putea dovedi, că sunt înrudiți cu fundatorul până la al șaselea grad de sânge ori de cuscrie.

b) În al doilea loc tinerii născuți în Șiria (jud. Arad).

c) În al treilea rând: cei născuți în județul Aradului, resp. în dieceza Aradului, și în fine cei născuți în mitropolia ort. rom. a Ardealului.

d) În absența recurenților potriviți din categoriile de mai sus ale studenților dela facultăți se pot vota burse și altor tineri studenți eminenți și săraci din clasele V-VIII ale școalelor secundare, eventual academii comerciale, școale militare de cadeți și din preparamandii (școale normale) în ordinea de sub a)-b)

Pentru a-și dovedi îndreptățirea, concurenții vor avea să prezinte, potrivit cu dispozițiile din §-X al literelor fundamentale, documente autentice, a) că sunt cetățeni români, b) că-s născuți din căsătorie legală bisericească a părinților ortodoxi români, c) că atât ei cât și părinții lor aparțin și acum bisericii ortodoxe române, d) că sunt atât de săraci, încât fără stipendiu nu sunt în stare a-și continua studiile, e) că atât trupește cât și sufletește sunt sănătoși, f) că studiile de mai nainte le-ău terminat cu spor escelent, g) cu informațiune familiară, că sunt înrudiți cu fundatorul până la al VI-lea grad de sânge ori de cuscrie, că sunt născuți în Șiria, ori în județul Aradului, ori în dieceza Aradului ori pe teritoriul mitropoliei Ardealului.

Imprejurarea de sub lit. d) se va dovedi cu atestat bineprecizat și detaliat, dela antistia comunală și vidimat de oficial parohial ort. rom. al locului.

Reflectanții, cari eventual mai au vr-o bursă, sunt datori să arate: suma acelei burse și că dela cine o au.

Cererile, ajustate cu dovezile cerute mai sus vor trebui trimise Consistoriului eparhial, în termen Cererile întrate mai târziu ori neadjustate complec nu se vor lua în socotință.

Arad, din ședința Consiliului eparhial ținută la 30 Sept. 1926.

Consiliul eparhial ort. rom. din Arad.

—□—

1—3

Nr. 4123/1926

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile pentru conferire pe durata exclusivă a anului școlar 1926/27 a bursei vacante din fundațiunea Teodor Pap, administrată de subsenatul Cons. eparhial.

Îndreptățit la acele burse sunt, conform literelor fundamentale a) rudele fundatorului; b) tinerii români ortodoxilor din Giula' cari studează la noi în patrie; c) în lipsa recurenților indicați sub a-b) urmează îndreptățirea tinerilor români din dieceza Aradului după arondarea se veche, cari cercetează școale elementare, civile sau medii, reale, comerciale, industriale, de agricultură, militare, gimnaziale-liceale, academii, universități și institutle teologice.

La concurs se admit și eleve.

Concurenții au să-și prezinte cererile la Consiliu subsemnat în termenul concursual, cu următoarele documente în original ori autenticate la vr-un notar public.

1. Act de botez din matricula bisericească, pro-văzut cu clauza oficiului parohial local, că petentul și azi aparține bisericii noastre.

2. Rudeniile fundatorului să anexeze și informații familiare, pentru dovedirea gradului de înrudire;

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică locală, cu date specificate despre starea materială a părinților concurenților și despre a sa proprie. Rudeniile încă au să prezinte asemenea dovadă.

4. Atestat școlar pe anul școlar trecut, iar universitarii despre toate cursurile respective semestrale ascultate și documente despre examenele prestate.

5. Concurenții să arată: ce eventuală bursă mai au, dovedind cu adevărință dela Direcțiunea școlai: de au sau nu au bursă, și că dacă au ce sumă face aceea?

Neobservarea uneia ori alteia din condițiile de mai sus va avea de urmarea, că cererile ajustate de defectuos nu vor fi luate în socotință.

Arad, din șed. Cons. eparhial dela 30 Sept. 1926.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

—□—

1—3

Nr. 4130/1926.

Prin aceasta se publică concurs de 30 zile pentru distribuirea burselor din fundațiunea „Simeon Iosif Popoviciu-Paffy“

1. Pentru un tinăr din familia Popa din Buteni, care ar studia bine la vr-o școală primară, medie sau secundară;

2. Pentru un tinăr, care s-ar pregăti de profesură pentru institutele diecezane centrale sau ar face studii teologice superioare;

Dela recurenții la bursa primă se cere să prezinte: extras de botez ca dovadă că e membru al bisericii ort. române; atestat de paupertate, atestat medical și de moralitate, și dovada că e din familia Popa dela Buteni, - dela recurenții la a doua bursă se cer: extras de botez, atestat de paupertate și moralitate, atestat de bacalaureat cu succes bun și arătarea studiilor ce le fac acum.

Și dela unii și dela alții se cere să arate, cu atestat dela conducerea școlii ce o cercetează, ce altă eventuală bursă mai are dela cine și în ce sumă.

Intre concurenții de acelaș condițiuni vor avea preferință recurenții din numita familie Popa și în locul al doilea absolvenții Institutului teologic din Arad.

În lipsa recurenților de categoriile arătate mai sus se vor admite și studenții, cari fac școala normală ort. din loc ori cursul de studii teologice în Arad.

Angajamentul cu bursa ce se va acorda de astădată se face numai pe durata anului școlar 1926/27 din pricina stărilor financiare ale fundațiunei.

Cererile sunt de a se trimite Consiliului eparhial din Arad.

Cererile ajustate defectuos nu se vor lua în socotință.

Arad, din șed. Cons. dela 30 Sept. 1926.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

—□—

1—3

A v i z.

Cu onoare aduc la cunoștință onoratu-lui public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Românului Nr. 7, am deschis un *birou tehnic de arhitectură*; *construiesc orice planuri de casă, școli și biserici* împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cioban,
arhitect.

A v i z.

Se aduce la cunoștința On. public, autorităților publice și autorităților bisericești, că am deschis un birou de

„ARCHITECTURĂ și CONSTRUCȚIUNI“

încalcat visa-vis de gara CFR. Arad.

Executăm tot felul de planuri și devize pentru locuințe, școli și biserici și alte lucruri cari aparțin arhitecturii, totodată și întreprindem orice lucrări de această ramură.

Cu stimă:

DAN și DRECIN,

Birou de Arhitectură și Construcțiuni

LA EXPOZIȚIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT
DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE

IOSIF BISZAK

GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI
CU INSCRIȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE
DIN MATERIE PRIMĂ ȘI CU PREȚURILE CELE
MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADRESA
ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII.

CATALOG LA CERERE GRATIS.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Prefectura Județului.**